

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Euroopan neuvoston suositus deliberatiivisesta demokratiasta

MARKKU MÖLLÄRI

VM/KAO

25.5.2023

MARKKU.MOLLARI@GOV.FI

Mikä Euroopan neuvosto?

- Järjestö toimii kolmessa pilarissa: ihmisoikeudet, demokratia ja lainkäyttö
- 46 jäsenmaata (Venäjä erotettiin 2022) – Suomi liittyi 1989
- Suomen ratifioima Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirja huomioitu kuntalain ja hyvinvointialuelain pohjana
- Elimää myös paikallis- ja aluehallintokongressi, Euroopan ihmisoikeustuomioistuin
- <https://www.coe.int/en/web/portal>

Demokratia-komitean työ?

- Työ tapahtuu kolmella tasolla: työryhmät, valmisteleva bureau ja täysistunto
- Muutaman vuoden työsuunnitelma. Nykyisessä tavoitteina olivat suositukset 12 hyvän hallinnon periaatteesta ja deliberatiivisen demokratian suositus. Menossa ovat työryhmät hallintojen välisen yhteistyön suosituksesta ja vihreää hallintoa koskeva suositus. Tulossa on koronan jälkeisen ajan selvitys sosiaalipalvelujen muutoksesta paikallistasolla.
- Esillä myös vaalijärjestelmät ja tekoäly
- Suositukset tehdään paikallis-, alue- ja keskushallinnon tasoille.
- Jäsenmaiden konsultaatioita hoitaa Center of Expertise
- <https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles> - hallinnon 12 periaatetta käsittävät koko komitean työn

Suositus deliberatiivisesta demokratiasta

- Sisältää lyhyen suositustekstin ja siihen liittyvän tutkijaraportin, jonka on tarkoitus toimia kenttätöissä innoittajana
- Suositus on nimensä mukaisesti joustava, ei velvoittava
- Työssä on otettu huomioon suoran osallistumisen uudet keinot ja demokratian uhkat. Ajatus on täydentää ja tukea edustuksellista demokratiaa, ei korvata ja uhata sitä.
- Suosituksesta käytiin laaja, avoin kuulemiskierros, joka on toiminnassa uutta. Työryhmässä myös kansalaisyhteiskunnan edustus. Suomen valmistelussa oli mukana taustaryhmä.
- Suomessa lainsäädännössä deliberatiivisilla elementeillä on paikkansa esim kuntalaissa. Suositus voidaan huomioida lakeja uudistettaessa, esim. pohtien, olisiko lain määritelmiä ja eri demokratialajien yhteistyötä täsmennettävä.
- Uusimuotoisten kuntien ja hyvinvointialueiden työssä raportista voi olla hyötyä demokratian menettelytapojen uudistamisessa ja rakentamistyössä.

Suositusteksti - johdanto

- <https://rm.coe.int/cddg-2023-3e-draft-recommendation-on-deliberative-democracy-2753-0191-/1680aaee99>
- **Recalling that representative democracy is the basis for the participation of citizens in public life at national, regional and local levels;**
- Considering that the participation of all citizens is at the very heart of democracy and that citizens who are committed to democratic values, mindful of their civic duties and active in public life are the lifeblood of any democratic system, and that dialogue between citizens and decision makers is essential for democracy, as it strengthens trust, the legitimacy of democratic institutions and the effectiveness of their actions;
- Referring to the fundamentals and principles of good democratic governance, which include participation, responsiveness, accountability, innovation and openness to change;
- Recalling that practices of participatory democracy, which include deliberative democracy, are increasingly used in member States and complement representative democracy;
- Aware that public expectations continue to evolve, with citizens seeking and practising new ways to engage and express themselves;
- **Convinced that deliberative democracy – the process of direct deliberation by citizens on a substantive policy or legislative area – has, in certain cases, the potential to improve policy outcomes and ultimately to further enhance citizens’ trust in public decision making and public action;**
- Recognising that deliberative democracy must be a lawful, fair, transparent, inclusive, accountable and auditable process;

Suositusteksti – itse suositukset

Recommends that the governments of member states:

- **recognise that deliberative processes, whenever undertaken properly, can complement representative democracy and can expand opportunities for people to provide input to policy development and the formulation of legislation;**
- conduct any deliberative process which they decide to undertake in accordance with the following principles:
 - availability of legal framework,
 - clarity of mandate and design,
 - fair representation,
 - enabled and informed participation,
 - competent facilitation,
 - accountability,
 - oversight and good governance,
 - evaluation and learning;
- put in place measures and undertake activities, including embedding where appropriate provisions into a legal framework, to enable or encourage public institutions at national, regional and local levels which wish to undertake deliberative processes to do so in accordance with these principles, as set out in the appendix;
- translate this Recommendation into the official language(s) and ensure its dissemination at national, regional and local levels;
- instructs the European Committee on Democracy and Governance to review the implementation of this Recommendation periodically and to report to the Committee of Ministers on the results.

Raportti

- <https://rm.coe.int/report-on-deliberative-democracy-eng/1680aaf76f>
- Kolme lukua: demokratia, osallistava demokratia, deliberatiivinen demokratia
- Pääpaino tuoda käytännöllistä, rakenteellista ja systemaattista näkökulmaa deliberatiivisen demokratian toteuttamiseen

5.1. Recommendations for policy makers and practitioners

There is merit in pursuing deliberative democracy initiatives as a way to improve policy outcomes. Further support is needed for this field to develop and mature, and standards must be defined if there is to be sustained trust in such processes. As extension of participatory democracy, this is an opportune time for member States to promote and adopt good and effective practices of citizen participation and where it is decided to use deliberative democracy techniques to have regard to the following:

1.

The role and purpose of deliberative democracy, and how it can function within a representative democracy, needs to be better articulated and understood. The Council of Europe and member States can take a leading role in this.

2.

There is a need for standards to support those wishing to use deliberative democracy. Deliberative initiatives, where used, must follow key attributes to be considered credible, and to avoid producing potentially harmful or counterproductive impacts on democracy.

3.

It is important to further develop good practices, recognising the diversity of democratic cultures and processes across member States. There is no single script for running a deliberative process and opportunities to innovate and learn should be created to strengthen the democratic sector.